

01	06	16	96	36	26	06	98	75	27	69	48	96	32	13	13	4	9	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Ma- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Tekohengitystä lähidemokratialle

Runsaan viikon takaisissa kuntavaaleissa lähes kaikki puolueet löysivät itsensä voittajina.

Kokoomus säilyi suurimpana puolueena, SDP:n puheenjohtajan Jutta Urpilaisen mielestä hopea ei ollut häpeä. Keskustan tuore puheenjohtaja Juha Sipilä onnistui herättämään puolueensa eduskunta-vaalien jälkeisestä koomasta.

Prosentteissa vaalien ainoa voittaja oli perussuomalaiset. Puolue onnistui yli kaksinker- taistamaan ääniosuutensa edellisistä kunta- vaaleista. Voittaja vaikutti kuitenkin erittäin pettyneeitä, koska runsaan vuoden takaisiin eduskuntavaaleihin verrattuna takapakkia tuli reippaasti.

Vaalien suurin häviäjä oli demokratia. Äänestysprosentti laski 58,2 prosenttiin. Edelli- siin kuntavaaleihin verrattuna laskua kertyi kolme prosenttiyksikköä. Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) mielestä alhainen äänestys- prosentti oli katastrofaalinen.

Sytä ja selityksiä äänestysinnon alhaisuuteen on varmasti monia. Merkittävä tekijä oli ainakin se, että suuri kuntauudistus ja sosiaa- li- ja terveyspalvelu-uudistus olivat levällään. Näin siitä huolimatta, tai juuri sen takia, että nämä vaikuttavat kuntalaisten tulevaisuuteen konkreettisesti.

Toinen merkittävä syy oli se, etteivät äänes- täjät usko pystyvänsä vaikuttamaan asioihin. Tämä näkyi erityisesti siinä, että äänestysinto laski eniten niissä kunnissa, joissa oli toteutet- tu kuntaliitos.

Kuntaliitoskunnissa äänestysprosentti laski lähes kaksi kertaa niin paljon kuin äänestys- prosentti koko maassa. Äänestysaktiivisuus laski reippaasti muun muassa Kokkolassa, Kouvolaassa, Salossa ja Seinäjoella. Viikkainta äänestysinto oli pienissä kunnissa.

Hallitus on perustellut ”vahva peruskun- ta” -linjaustaan muun muassa demokratian lisäämisellä. Kuntien yhteisiä kuntayhtymiä pidetään hallituksen puheissa epädemokraat- tisina hallintohimmeleinä.

Suuria kuntia ajaessaan hallitus on puhunut lämpimästi kunnanosavaltuustoista.

Kuntauudistuksen seurantaryhmän vetäjän Maarit Feldt-Rannan (sd.) mukaan kuntalain uudistamisen keskeinen sisältö on juuri lähi- demokratian vahvistaminen. Ryhmän kokoo- muslainen jäsen Petteri Orpo toivoisi kunta-

Kuntavaalit eivät innostaneet liitoskunnissa.

lain uudistukselta erilaisia malleja kunnanosa- valtuustoista ja aluetoimikunnista. (HS 5.11.)

Vaasan yliopiston aluetieteen professorin Hannu Katajamäen mukaan tähänastiset kunta- liitosten yhteydessä perustetut näennäiselimet syövät luottamusta kunnalliseen vaikuttami- seen. Hänen mielestään tällaista plasebodemok- ratiaa kansalaiset eivät ansaitse. (MT 5.11.)

Toivottavasti kuntavaalien äänestysinnon romahtaminen erityisesti liitoskunnissa aiheuttaa vakavaa pohditaan kuntauudistusta puuhaavien poliitikkojen ja virkamiesten pii- rissä. Jos todella ollaan huolissaan alhaisesta äänestysinnosta ja lähidemokratiasta, pitää asialle tehdä jotakin.

Pohdittavan arvoista on myös se, pitääkö kuntia ensin ajaa yhteen ja sen jälkeen raken- taas uusi hallintoporras eli kunnanosahallinto. Jos näin halutaan tehdä, pitää näille uusille elimille antaa mahdollisuus muuhunkin kuin vain lausuntojen antamiseen.

Jos uusi kunta ei ole riittävän vahva huo- lehtimaan itse sosiaali- ja terveyspalveluista, pitää kuntien hoitaa asia yhdessä eli perustaa kuntayhtymä. Mikä on kunnanosavaltuuston rooli näissä himmeleissä?

Nyt pitäisi ottaa aikalisä ja miettiä, miten uudistukset ja lähidemokratia voidaan aidosti sovittaa yhteen. Tekohengityksellä ei lähide- mokratiaa synny.

” Vaalien suurin häviäjä oli demokratia.

Selitysten aika ohi

Sotkamossa sijaitseva Talvivaaran kaivos on jälleen otsikoissa. Ja jälleen kerran otsikot kertovat kaivosyhtiön vakavista ongelmista suojata luonnonympäristöä toi- mintansa vaikutuksilta.

Kaivoksen kipsisakka-altaassa havaittiin vuoto sunnuntaiaamuna. Vuotoa ei ollut kyetty tukkimaan tai edes tarkemmin paikantamaan vielä tiistai-iltapäivään mennessä.

Altaasta vuoti jätettä 5 000 – 6 000 kuutio- ta tunnissa, eikä vuotoa kyetty kokonaisuudes- saan pidättämään alueen varoaltaisiin. Luon- non vesiin päätyi kaivokselta jälleen aineita, joita sinne ei kuuluisi päätyä.

Alunperin Talvivaaran piti edustaa uutta kai- vosteknikkaa, jossa ympäristön luonto kyetään suojelemaan tehokkaasti. Kaivoksen toiminta- aikana on käynyt selväksi, että hyvät lupaukset ja aiheet vastaavat kehnosti todellisuuteen.

Talvivaaran kaivoksen suunnittelussa on tehty vakavia virheitä. Yhtiöstä on tullut julki-

suudessa ongelmiensa kesto selittäjä.

Selitysten aika on Talvivaaran osalta käytetty loppuun. Yhtiöllä on halutessaan taito ja resurssit laittaa prosessinsa toimiluvan edellyt- tämään kuntoon. Viranomaisten tehtävä on huolehtia, että tätä halua yhtiöstä myös löytyy.

Kaivosten merkitys pohjoisen Suomen talou- delle ja työpaikoille on suuri ja sen uskotaan kas- vavan edelleen. On myös koko Kainuun kannalta tärkeää, että yhtiö saa nopeasti asiansa kuntoon.

Talvivaara on uuden kaivosbuumin suoma- laisin yhtiö, vaikka pääosa senkin rahoitukses- ta on kerätty Lontoon pörssistä. Yhtiöltä on vaadittava sen ympäristöluvan noudattamista, ja tarvittaessa tämän luvan ehtoja on myös täsmennettävä.

Talvivaara mittaa viranomaisten kykyä puuttua kaivostoiminnan laiminlyönteihin ja leväperäisyyteen. Sen onnistuminen tai epäon- nistuminen pannaan varmasti merkille myös muissa kaivosyhtiöissä.

VIERASYLIÖ

Lähikuusi tuo aidon joulun

Lähes kaikkien suomalaisten lapsuuden joulumuistoihin kuuluu vahvasti joulukuusen hakeminen.

Maaseudulla puu haettiin metsästä, kaupungissa torilta tai mummolasta. Kuusi valittiin harkiten ja sen koristelemiseen osallistui koko perhe.

Tämä sama perinne toistuu kodeissamme edelleen vuosi- tain. Kuusesta puhutaan, niitä vertaillaan ja sen ympärille kokoonnutaan. Mitä olisi joulu ilman kuusta?

Vuositain suomalaiset hankkivat noin puolitoista miljoonaa joulupuuta. Näistä reilu puolet ostetaan. Koti- mainen joulupuu on pitänyt hyvin pintansa, yli 85 prosenttia ostetuista puista tulee Suomesta.

Suomessa on kuutensataa joulukuusen kasvattajaa, jotka työskentelevät kuusen parissa ympäri vuoden, suurin osa heistä osa-aikaisesti ja hyvinkin perinteisesti. Ala on kuitenkin kasvussa ja samalla tuotanto ammatillistuu.

Tänä vuonna myyntiin tulee lähes neljäisataatuhatta koti- maista kasvatettua kuusta. Siitä noin 80 prosenttia on perinteistä metsäkuusta, loput serbiankuusta, mustakuusta ja erilaisia pihtoja.

Kehittyvänä alana joulu- kuusituotannossa on vielä paljon avoimia kysymyksiä. Sopivan alkuperän ja kasvatus- menetelmien selvittäminen on jäänyt kasvattajien ja vapaa- ehtoisivoinin toimivan seuran tehtäväksi, ja tutkimustiedon

Vuositain suomalaiset hankkivat noin puolitoista miljoonaa joulupuuta.

sijaan nojataan käytännön kokemuksiin.

Selvää kuitenkin on se, että kuusi metsissämme viihtyy, miksi siis tuoda sitä ulkomailta?

Metsästä viljeltyn kuuseen
Suomalainen joulukuusi elää murrosvaihetta metsistä kohti viljelmiä.

Metsätalouden koneelli- tuminen on ajanut perinteisin korjuumenetelmin työskente- levät metsurit pois hakuilta ja puut pyritään hyödyntämään mahdollisimman tarkkaan kannosta latvaan teollisuuden tarpeisiin. Tämän vuoksi latva- kuuset ovat lähes kadonneet markkinoilta.

Samaan aikaan jalostamalla on kehitetty yhä nopeammin kasvavia taimikoita, jonka seurauksena myöskään nuoria joulukuusia ei metsistämme löydy riittäviä määriä.

Kaupungistumisen myötä yhä harvemmalla on metsää, josta kuusen voisi käydä itselleen hakemassa. Tämä

tarkoittaa kasvaneita joulu- kuusimarkkinoita. Kun tähän vielä yhdistetään pienempi tarjonta metsistä, on viljelylle kuuselle syntynyt markkinat.

Valitettavasti tähän on herätty liian myöhään ja turhan varovaisesti. Kotimaista kuusta ostettaisiin vuosittain enemmän, kuin sitä on tarjolla.

Euroopassa on pula joulukuusista
Euroopassa ylivoimaisesti suurin joulupuiden kasvattajamaa on Tanska, joka tuottaa vuosittain yksitoista miljoonaa puuta. Siellä kasvatetaan pääasialli- sesti kaukasianphtaa, jonka siemen kerätään Georgiasta. Neuvostoliiton hajottua siemenen saanti helpottui ja sai monet kasvattajat innostumaan joulupuiden tuotannosta. Vajaan kymmenen vuoden kuluessa, 2000-luvun taitteessa, tämä näkyi ylituotantona ja alentuneina hintoina ympäri Eurooppaa, myös Suomessa. Tästä pelästyneinä tanska- laiset kasvattajat piensivät kasvatusalueitaan, ja tällä hetkellä puista on pulaa Euroopan laajuisesti.

Nähtäväksi jää, aiheuttavtko jälleen kasvuun kääntyneet istutusalat uudestaan yli- tuotantoa vai kasvavatko Itä- Euroopan markkinat puiden kanssa samaan tahtiin.

Kotimainen erottuu edukseen
Suomalaiset ovat ainoina Euroopassa mieltyneet metsä-

kuuseen pihdan sijaan. Suosikki- pumme on myös muodoltaan erilainen.

Siinä missä Keski-Euroopassa haetaan tukevaoksaista, harvahkoa ja selvästi alaspäin levenevää puuta, suomalaiset arvostavat tuuheaa ja tasaisen kapeaa. Haluamme pieniinkin asuntoihin täysimittaisen joulu- kuusen, kun taas Tanskassa ja Saksassa markkinat ovat selvästi jakaantuneet suuriin pari- metrisiin ja pieniin, metrin mittaisiin puihin.

Viime vuosina on myös ollut selvästi huomattavissa, että ostajat kiinnittävät entistä enemmän huomiota puun tasaiseen ja virheettömään ulkomuotoon.

Ekologiset kriteerit puoltavat myös vahvasti kotimaisuutta; suuri osa kasvatetuista puista myydään lähimmissä kaupun- geissa, jolloin kuljetukset ovat lyhyitä ja nopeita. Kotimainen kuusi kaadetaan joulukuussa ja säilytetään myyntiin asti hyvissä oloissa tiloilla, mikä varmistaa puun kestävyymen asiakkaan kotona.

Pienillä viljelmillä hoitotyöt tehdään yksilöllisesti käsityönä, ja kemiallista kasvinuojelua käytetään monin muihin maihin verrattuna hyvinkin vähän, monilla tiloilla ei lainkaan.

Ainoastaan neulaspiستیäinen aiheuttaa joiain vuosina tuhoa, joka ylittää torjuntakynnyksen, kun eteläisemmillä pihta- viljelmillä tuholaistorjunnan eri muodot ovat täysin arki- päivää.

Elinvoimaa maaseudulle
Metsäiseen maahamme mahtuisi vielä uusiakin joulu- kuusen viljelijöitä. Kuusen- kasvatus saattaisi olla yksi avain maaseudun elinvoimai- suuteen, se pieni lisä joka pitää maatilat kunnossa.

Joulukuusia voi kasvattaa monissa eri paikoissa. Pelto- lohkot, jotka ovat kokonsa tai muotonsa vuoksi soveltumat- tomia tehokkaaseen maan- viljelyyn ovat loistavia paikkoja joulukuusille. Hyvä vaihto- ehto on myös istuttaa metsää tavallista tiheämpään ja kasvattaa osa puista joulu- kuusiksi.

Kuusenkasvatus on helppo aloittaa opettelemalla leik- kauksia metsässä kasvavilla metrisillä taimilla. Näin tekniikka on hallussa kun joulukuusiksi istutetut taimet saavuttavat leikkauksoon.

Myös markkinointia kannattaa suunnitella etu- käteen ostmalla kuusia muilta viljelijöiltä ja myymällä niitä vakiinnuttaa itselleen asiakkaat. Näin harjoitellen vuodet kuluvat ja omatkin kuuset valmistuvat.

Joulukuusiviljelmä on kaunis lisä maaseutumaisemaan. Siellä, luonnon keskellä työ- kennellessään tietää olevansa osa pitkää perinnettä, rakenta- vansa joulupuita, jotka tuovat ihmisille hyvän joulun.

HANNA HOLMA
Kirjoittaja on Joulupuu-seura ry:n puheenjohtaja.

Akseli juttelee vasikoille

Puolitoistavuotias Akseli lähtee välittömästi navet- taan eläimiä katsomaan, kun hän tulee mummonsä Elna Päivärinnan luokse kylään Ylivieskassa.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimi- tukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JUHA AALTOILA

Täysin välttämätön ja tyystin turha

Mikä touhu on täysin välttämätön ja tyystin turha? Mistä on kyse? No Met- säntutkimuslaitoksen (Metla) valtakun- namsien inventoinnista (VMI), tie- tyysti.

VMI oli pitkään metsäverotuksen pe- rusta. Metsät oli luokiteltu kasvualueen puuntuotantokyvyn mukaan verotusta varten.

VMI:n kasvumittaukset antoivat tie- don, paljonko puuta tuotti etelän lehto- ja pohjoisen puolukkakangas hehtaarille vuodessa.

”Ne ovat niitä Kuuselan lukuja”, nari- si moni eturivinkin metsävaikuttaja met- sänhoitoyhdistyksen kokouksessa vero- kuutiometriänpaljousta.

Samat vaikuttajat vetosivat saman professori Kullervo Kuuselan tuolloin johta- man VMI:n mittauksiloksiin, kun Kaski- siin ja Kemijärvelle piti saada sellutehdas.

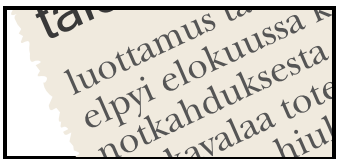
KOP- ja SYP-rahoitteinen puukartel- li vastusti Kaskisten tehdasta sillä, ettei puu riitä. Talonpoikien metsäeteläisen otteen vahvistuminen toki hirvitti paljon ”mettänoppua” enemmän.

Eli valhe verotuksen pohjana olikin to- tuus, kun tehdasta pystytettiin. VMI oli täysin turha ja tyystin välttämätön.

juha.aaltoila@maaseuduntulevaisuus.fi

LEHTIKATSAUS

Korpilaki tekee paluun

Lapin Kansa arvioi, etteivät Suomen päättäjät ymmärrä po- liisien vähentämisen seurauk- sia. Jos lakia ei valvota, Suomen lain tilalle astuu korpilaki. **”Poliittisilla päättäjillä on tapa- na vähätellä poliisiongelmia ve- toamalla tilastoihin, jotka osoit- tavat, ettei pohjoisessa ole rikol- lisuutta nimeksikään. Vähätte- lijät eivät tunn u olevan tietoisia siitä, mistä ilmiö johtuu.**

Lapista löytyy runsaasti si- vukylä ja jopa kuntakeskuksia, joiden asukkaiden usko poli- tiin on jo mennyt. Ihmiset tietä- vät, ettei poliisille kannata soit- ta, koska se on turhaa. Poliise- ja on liian vähän ja nekin vähät ovat niin kaukana, etteivät ehdi ajoissa apuun.”

”Järjestäytyneen yhteiskun- nan kannalta korpilain paluu – moni pitää sitä väistämättö-

mänä – ei olisi välttämättä hy- vä asia, koska korpi- ja Suomen lain pykälät eroavat toisistaan lähes yhtä paljon kuin poliitiik- kujen poliisilupaukset arkitodel- lisuudesta.”

Kyvytön ehdotus

Kaleva moittii kokoomusnuor- ten varapuheenjohtaja Saul Schubakin aloitetta lopettaa lapsilisät, koska niillä tuetaan ”heikomman aineksen lisään- tymistä”.

”Kokoomusnuorten hallitus ai- koo käsitellä jupakkaa. Siinä mi- tataan elimen kyky tehdä vai- keita päätöksiä. Jos Schubakia ei voida erottaa, häntä voi aina kehoittaa eroamaan.

Lupaavalta ei vaikuta järjes- tön puheenjohtajan Antti Häk- käsen kommentti Ilta-Sanomis- sa siitä, että lapsilisäkeskuste- lussa pitäisi ’kylmän viileästi tunnustaa tosiasiat’.

Ovatko puoluetuen turvin toimintaansa pyörittävät ko- koomusnuoret oikeasti sitä mieltä, että lasten asiat ovat pa- remmin siellä, missä lapsillisiä ei makseta?”